

Moara cu noroc - Caracterizare Lica Samadaul

Unul dintre cele mai interesante personaje pe care le-a născut proza noastră în secolul XIX este Lica Samadaul. Nu există până la el o artă de convingătoare intruchipare a maleficului. Lica Samadaul nu e un parvenit de tipul lui Dinu Paturica sau Tanase Scatiu. El este omul pus în slujba raului, caruia îi aparține cu toată ființa. Prezenta sa este singularizată încă dintr-un început

Lica e "vestitul Lica Samadaul", "un om de 36 de ani, înalt, uscativ și supt la față, cu mustata lungă, cu ochi mici și verzi și cu sprâncenele dese și împreunate la mijloc. Lica era porcar, însă dintre cei ce poartă cămășă subțire și albă cu florițe, pîțari cu bumbi de argint și bici de carmagin, cu codoristea de os împodobit cu flori tăiate și cu ghintulețe de aur". Sosirea lui Lica la hanul "Moara cu noroc" devine începutul sfârșitului pentru Ghita.

Primul dialog dintre cei doi e revelator. Lica îi spune direct lui Ghita că e om de temut și că trebuie să știe totul despre persoanele care trec pe la han. Autoritatea lui va fi resimțită în permanentă de hangiu, care înțelege că rămânerea la "Moara cu noroc" e condiționată de castigarea bunăvoinței lui Lica. Toate încercările hangiului de a-l ține pe Lica departe se dovedesc ineficiente. Puterea lui Lica e covârșitoare. "Personajul este polul de referință al problematicii autentice a operei: Lica reprezintă forța în stare să sfideze legile divine și umane" (Mircea Zăciu). Puterea lui stă în nepăsarea cu care acționează în a-și atinge scopurile. Lica e obișnuit să domine oamenii și aceștia să i se supună. Umilintele pe care le provoacă i se par firești. Abil, el înțelege că Ghita simte o atracție deosebită pentru bani și, uzând de slăbiciunea hangiului îl transformă pe acesta într-o unealtă a sa. Cinismul personajului atinge punctul culminant în momentul în care el îi spune hangiului: "Acu nu te mai las să pleci, ai stat până acum de încapătănare, trebuie să stai de aici înainte de frică". Frica e starea pe care Lica încearcă să o impună. El nu are scrupule în a-și folosi oamenii pentru a-i înspăimânta pe ceilalți.

Intruchiparea a maleficului, Lica e departe de a fi un personaj simplu. El dispune de o putere de "seducție demonică" (Mircea Zăciu). Pe Ghita îl se duce cu ajutorul banilor. Forța lui negativă e plurală. Simultan cu distrugerea lui Ghita, Lica încearcă și seducerea Anei. Progresiv, Samadaul reușește să se apropie tot mai mult de tanara soție a lui Ghita. Și Anei, Lica îi impune un sentiment de frică și de dispreț amestecate cu o anume fascinație. Reprezentând raul, Lica e imun la suferința, și de aceea crimele sale nu-i trezesc remuscări. Intruziunea sa în viața liniștită și fericită a cuplului Ghita -Ana nu are conținut sentimental. Tragedia trăită de Ghita îi trezește mai degrabă reacții cinice. Cu toate acestea și destinul său va fi legat de cel al lui Ghita și al Anei. Slavici sugerează că sirul fardalegilor, chiar făptuite de un om puternic ca Lica, se rupe la un moment dat. În noaptea de Paști, când Ghita pleacă să-l aducă pe Pinte pe a-l prinde, Lica rămâne singur cu Ana și o posedă. Față de gestul disperat al Anei, în fața dăruirii ei, puterea lui Lica pare a suferi prima fisură. Deși refuză să o ia cu el, Lica rămâne în gând cu imaginea femeii: "de femei m-am ferit întotdeauna și acum, la bătrânețe tot n-am scăpat de ea".